

KĀ VĒRTĒJAT LPKS PIENA CEĻŠ UN IGAUNIJAS E-PIIM APVIENOŠANOS?

Latvijas piena ražotāju kooperatīva *Piena ceļš* un Igaunijas piensaimnieku kooperatīva *E-Piim* biedri vienbalsīgi lēmuši par kopīga kooperatīva *E-Piim Societas Cooperativa Europaea Limited (SCE)* izveidi pēc ES standartiem. Tas būs pirmais šāda veida kooperatīvs Baltijas valstīs. *E-Piim SCE* ir iecerējis arī būvēt jaunu piena pārstrādes rūpnīcu ar 1000 tonnu lielu pārstrādes jaudu dienā Igaunijas pilsētā Paidē. Latvijas piena ražotājiem vaicājām, kā viņi vērtē pirmā Latvijas-Igaunijas kooperatīva izveidi.

JĀNIS AUZIŅŠ,

LPKS *Māršava* valdes priekšsēdētājs:

– Arī mūsu kooperatīvs bija iesaistīts šajā apvienošanās procesā. Kooperatīva pilnsapulcē ar pārliecinošu balsu vairākumu nobalsojām par apvienošanās sarunu turpināšanu. Vēlāk lēmām, ka pirmajā apvienošanās kārtā tomēr ar *E-Piim* neapvienosimies. Apvienošanās procedūra ir ļoti sarežģīta. Tā prasa ilgu laiku. Ar *E-Piim* ir parakstīts nodomu protokols, patlaban uz Igauniju pārdojam savu saražoto pienu.

Apvienošanās ar igauņiem ir vajadzīga tāpēc, ka jaunā piena pārstrādes rūpnīca Paidē darbosies daudz efektīvāk nekā citas patlaban *E-Piim* piederošās rūpnīcas. Ietaupījums uz pārstrādātā piena daudzuma un moderno ražošanas iekārtu rēķina būs 3 centi/kg, kas nāktu klāt pie piena cenas. Mani pārliecināja igauņu skrupulozā pieeja rūpnīcas būvniecības procesam, viņi to vērtēja četrus piecus gadus. *E-Piim* Igaunijas valsts piešķirto 20 milj. eiro atbalstu rūpnīcas būvniecībai ieguva konkursā un piesaistīja arī citus investorus. Kā zināms, ražot māk visi,

grūtības ir ar piena produktu pārdošanu. *E-Piim* ir zināms tirgus saviem produktiem, tostarp arī Japānā. Piena pārstrādes rūpnīcas projekta mērķis ir iespējami tuvināt vidējo piena iepirkuma cenu vidējam ES dalībvalstu līmenim. Projekts būs dzīvotspējīgs, jo tā īstenotājiem ir pieredze un stratēģija stabilas piena cenas nodrošināšanai, tostarp arī piena krīžu laikā.

Es atbalstu kooperatīvu *Piena ceļš* un *E-Piim* apvienošanu. Zemnieki modernizējas, liek fermā slaukšanas robotus, lai kompensētu izmaksu sadārdzinājumu. Modernizācija ir vajadzīga arī piena pārstrādei. *E-Piim* esošās piena pārstrādes rūpnīcas pārbūvēt un modernizēt būtu dārgāk nekā uzbūvēt jaunu rūpnīcu. Paredzu, ka nākotnē kooperatīvu saplūšana turpināsies. Iemesls – ir jādabojas efektīvāk nekā agrāk. Latvijā nav vajadzīgs tik daudz piena pārstrādes uzņēmumu, cik to ir patlaban.

Patriotisms piena ražošanā ir nosacīts. Tas beidzas tad, kad runa ir par naudu. Zemnieki nav gatavi upurēt savu labklājību patriotismam. Ekonomika liek mums sadarbīties.

Piena produktu daudzumu ir vieglāk darboties tirgos un gūt izdevīgākus pārdošanas nosacījumus. Latvietis parasti ir pieradis darboties savrupi, pats par sevi. Abu kooperatīvu apvienošanās var iekustināt līdzīgai darbībai arī citus ražotājus. Tas ir vajadzīgs tāpēc, ka mūsu piena ražošanas daudzumi salīdzinājumā ar rietumvalstu kooperatīviem ir smieklīgi mazi.

JURIS

PILVERIS,

Auru pagasta AS *Ziedi JP* līdzīpašnieks:

– Latvijas kooperatīva *Piena ceļš* un Igaunijas kooperatīva *E-Piim* apvienošanās ir vērtējama ļoti atzinīgi vairāku iemeslu dēļ. Apvienošanās dēļ piena aprites ciklā būs mazāk starpnieku, tāpēc vairāk naudas varēs virzīt pašu vajadzībām. Jaunā rūpnīca ražos industriālos piena produktus. Tas nozīmē, ka uzņēmumam būs jādarbojas kā pasaules līmeņa kooperatīvam. Piena pulveri var glabāt trīs gadus un saņemt bankas atbalstu. Ir izvēlēts pareizais darbības modelis – ražot pienu un pievienot tam vērtību. Zināms, ka abu kooperatīvu apvienošanās ietekmē mainīsies svaigpiena plūsmas virziens. Svaigpienu vedīs uz Igauniju, nevis uz Lietuvu. Ja jaunā rūpnīca darbosies bez pārtraukumiem, nebūs piena cenas svārstību. Redzam, ka ilgtermiņā Igaunijas valsts politika atbalstīt vismaz 200 govju un lielākus ganāmpulkus ir izrādījusies pareiza. Rēķinot uz 200 govju ganāmpulku, piena pārvadāšanas izmaksas ir divas reizes mazākas nekā mazākos ganāmpulkos. Igaunijā lēma pievienot pienam vērtību, nevis pārdot citās valstīs Igaunijā slaukto svaigpienu. Abu kooperatīvu apvienošanās palielinās Latvijā pieprasījumu pēc piena. Šā iemesla dēļ kāps piena iepirkuma cena. ASV muitas tarifs redzu kā vienīgo riska nosacījumu veiksmīgai jaunās rūpnīcas produktu pārdošanai.

JĀNIS JĒGERS,

Vaidavas pagasta ZS *Zivāni* saimnieks:

– Esam kooperatīva *Piena loģistika* biedri. Arī mūsu kooperatīvs piedalījās apvienošanās sarunās. Piena ražotāju kooperatīvu apvienošanās ir pareizais darbības virziens, tāpēc *E-Piim* un *Piena ceļa* apvienošanās ir saprotams solis. Ar lielāku svaigpiena un